

פרשת נאָראַ — הכבדת הלב

נאמר בפרשה: "וַאֲנִי אֶקְשֶׁה אֶת לֵב פְּרָעָה, וְהִרְבִּיתִי אֶת אֲתָמִי וְאֶת מוֹפְתֵי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם" (ז ג). שאלו רבותינו: איך יכול הקב"ה להעניש את פרעה, אחרי שנשללה ממנו הבחירה החופשית ונמנעה ממנו התשובה?

תשובה על כך ענו רבותינו ב"מדרש רבה" (יג ד): הקב"ה מתרצה ברשע שלוש פעמים, ואם אינו חוזר בו, נועל הקב"ה בפניו את שערי התשובה, כדי להיפרע ממנו על מה שחטא. ופירש זאת הרמב"ן: בחמש המכות הראשונות נענש פרעה אבל עדיין הייתה לו אפשרות לחזור בתשובה, אבל הוא בחר להמשיך בסירובו העיקש, ולכן נאמר: "וַיִּכְבַּד פְּרָעָה אֶת לִבּוֹ גַם בַּפֶּעַם הַזֹּאת, וְלֹא שָׁלַח אֶת הָעֶם" (ח כח). רק מהמכה השישית, מכת שחין, ה' הוא שהכביד את לב פרעה ונעל בפניו דלתי תשובה, ולכן רק מאז נאמר: "וַיִּחַזַּק ה' אֶת לֵב פְּרָעָה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם" (ט יב). הרמב"ם בהלכות תשובה (פרק ו הלכה ג) מחדש שאם רשע הרשיע מאוד, העונש שלו הוא שהקב"ה מכביד את ליבו כדי שלא יחזור בתשובה, ועל ידי כך יקבל את עונשו.

ומדוע יש להעניש את פרעה בעונש של מניעת אפשרות לתשובה? התשובה על כך בדברי רש"י בפירושו לספר יחזקאל (לט ז), ששפלותם של ישראל – חילול שמו של הקב"ה. כשעם ישראל משועבד בגלות, אומות העולם מפרשים את זה כחולשה של הקב"ה שלא יכול להציל את עמו, ובכך מתחלל שמו של הקב"ה. לכן הכבדת הלב של פרעה נועדה לאפשר לקב"ה להעניש אותו ובכך לקדש את שמו. וכך נאמר לפני קריעת ים סוף: "וַיִּחַזַּקְתִּי אֶת לֵב פְּרָעָה, וַיִּרְדֵּף אַחֲרֵיהֶם, וַאֲכַבְדָּהּ בַּפְּרָעָה וּבְכָל חֵילוֹ, וַיִּנְדְּעוּ מִצְרַיִם כִּי אָנֹכִי ה'" (יד ד).

מצאנו הכבדת לב גם לקראת כניסת עם ישראל לארץ בימי יהושע, כמו שנאמר בספר יהושע: "כִּי מָאֵת ה' הִיָּתָה לְחַזַּק אֶת לִבָּם לְקִרְאֵת הַמִּלְחָמָה אֶת יִשְׂרָאֵל לְמַעַן הַסְּרִימָם" (יא כ). בגלל החטאים המרובים של עמי כנען הכביד הקב"ה את ליבם, כדי לגרום לכך שעמי כנען יילחמו כנגד עם ישראל ויובסו, וכך יתאפשר לעם ישראל לרשת את ארץ ישראל ולהתיישב בה.

גם באחרית הימים תהיה הכבדת לב של אומות העולם, כמו שנאמר בספר יחזקאל על גוג: "וַנִּהְבְּאוּתֶיךָ עַל אֶרֶץ, לְמַעַן דַּעַת הַגּוֹיִם אֹתִי, בְּהַקְדְּשִׁי בְּךָ לְעֵינֵיהֶם, גּוֹג" (לח טז). גוג יעלה למלחמה על ישראל בלי סיבה הגיונית, כדי שיפול במלחמה ויתקדש שמו של הקב"ה.

ארץ ישראל   אמונה   טהרת המשפחה   בית המקדש   פרשת שבוע   תנ"ך

שי לשי

שי לשי

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
מתוך אתר שי לשי: shayleshay.co.il

הכבדת הלב של אויבי ישראל הרוצים בהשמדתנו תביא בקרוב למפלתם, ובכך יתקדש שמו של הקב"ה, ותתקיים נבואת זכריה: "וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶתְדָּ וְשְׁמוֹ אֶתְדָּ" (יד ט).